

[Time: 2 Hrs]

[Marks:60]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
  2. Figures to the right indicate full marks.
  3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

- Q.1 Answer **any two** of the following 15
- A) Natural capital is direct and indirect input to wealth creation, explain.
  - B) Explain the Environmental Kuznets Curve.
  - C) Explain the concept of Green Accounting.
- Q.2 Answer **any two** of the following 15
- A) Explain various types of Environmental goods & Service.
  - B) Write a note on Abatement cost.
  - C) Explain the Coase approach in relation to environment protection.
- Q.3 Answer **any two** of the following 15
- A) Discuss market based methods of environmental valuation.
  - B) What are the causes of noise pollution?
  - C) Explain the concept of Global Warming and Climate Change.
- Q.4 Answer **any two** of the following 15
- A) Discuss various environmental policy instruments.
  - B) Explain how non-governmental organizations affect the environmental standards.
  - C) Discuss the concept of liability instruments and tradable permit.

*****

[वेळ: २ तास]

[गुण: ६०]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. १५
- अ) नैसर्गिक भांडवल हे संपत्ती निर्मितीचे प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष आदान आहे हे विधान स्पष्ट करा.
- ब) पर्यावरणीय कुझनेट्स वक्र स्पष्ट करा.
- क) हरित लेखांकन संकल्पना स्पष्ट करा.
- प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. १५
- अ) विविध प्रकारच्या पर्यावरणीय वस्तू आणि सेवा समजावून सांगा.
- ब) प्रदूषण नुकसान खर्च / कमी खर्च वर टीप लिहा.
- क) पर्यावरण संरक्षणाच्या संदर्भात कोसचा दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
- प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. १५
- अ) पर्यावरणीय मूल्यमापनाच्या बाजार आधारित पद्धतींची चर्चा करा.
- ब) ध्वनी प्रदूषणाची कारणे कोणती?
- क) जागतिक तापमानवाढ व वातावरण बदल संकल्पना स्पष्ट करा.
- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. १५
- अ) विविध पर्यावरण धोरण साधनांवर चर्चा करा.
- ब) गैर-सरकारी संस्थांचा पर्यावरणीय मानकांवर कसा परिणाम होतो ते स्पष्ट करा.
- क) उत्तरदायित्व साधने आणि व्यापार करण्यायोग्य परवानगी या संकल्पनांची चर्चा करा.

*****